

TEJPIACI FIGYELŐ

Magyarországon a tej felvásárlási átlagára 25,32 EUR/100 Kg volt 2010. augusztusban, ekkor az EU27 átlaga 31,37 euró volt. A 27 Uniós ország rangsorában hátulról a harmadik helyet foglaljuk el, a hazai árnál alacsonyabb ár csak Lettországon és Litvániában van. Míg az Uniós átlagár 9 %-os emelkedést mutat márciushoz képest, addig hazánkban a folyamatosan csökkenés után még augusztus hónapban sem érte el a tej felvásárlási ára a márciusi szintet.

TEJFELVÁSÁRLÁS

A tej felvásárlási átlagára 2010. első kilenc hónapjában 15 %-kal haladta meg az elmúlt évi rendkívül alacsony szintet, így 67,96 Ft/kg. Azonos időszakban a felvásárolt tej mennyisége közel 2 %-kal csökkent, így az elmúlt kilenc hónapban az adatszolgáltatók 774 595 tonna tejet jelentettek.

A tejfelvásárlás 2010. augusztusban 96,21 % a bázishoz mérten. A felvásárolt tej átlag zsírtartalma 3,60 %, míg az átlag fehérjetartalom 3,18 % volt. A felvásárolt tej átlagára 69,33 Ft/kg volt, míg az extra tej alapára 70,41 Ft/kg. Az átlagár 2010. augusztusban 26,32 %-kal volt magasabb a bázis szintnél. A felvásárolt tej 95,02 %-a volt extra minőségű.

A tejfelvásárlás 2010. szeptemberben 95,51 % a bázishoz mérten. A felvásárolt tej átlag zsírtartalma 3,70 %, míg az átlag fehérjetartalom 3,31 % volt. A felvásárolt tej átlagára 74,06 Ft/kg volt, míg az extra tej alapára 73,98 Ft/kg. Az átlagár 2010. szeptemberben 28,34 %-kal volt magasabb a bázis szintnél. A felvásárolt tej 95,45 %-a volt extra minőségű.

Az adatokból megállapítható, hogy 2010. első kilenc hónapjában a társvállalati alapanyag forgalom tovább csökkent 88-89 % körülire az elmúltév hasonló időszakához mérten. Az alapanyagtej export viszont bázis szintű volt, így az év első kilenc hónapjában 83 188 tonna került külfiacon értékesítésre a feldolgozók által.

BELFÖLDI ÉRTÉKESÍTÉS

A belföldi értékesítés 2010. első kilenc hónapjában folyadék egyenértékben kifejezve a bázishoz mérten 98,62 %, ugyanez zsíralapon 107,34 %.

A belföldi értékesítés tejegyenértékben kifejezve augusztusban 97,94 % volt az előző évihez mérten, ugyanez zsír egyenértékben számolva 109,45 %.

A belföldi értékesítés tejegyenértékben kifejezve szeptemberben 97,56 % volt az előző évihez mérten, ugyanez zsír egyenértékben számolva 103,69 %.

A 2010. első kilenc hónapjában a belföldi értékesítést termékcsoportonként vizsgálva megállapítható, hogy a Hajdú sajt 139,11 %-kal több mint a bázis időszakban értékesített mennyiség. A további kemény, félkemény, lágy, sólében érlelt sajtok értékesítése 6-20 %-kal marad el az előző évi szinttől. Az ömlesztett sajtértékesítés 7,5 %-kal magasabb a bázisnál. A túró értékesítés, amely a sajt, túró kategórián belül 57 %-os részarányt képvisel, 7,30 %-kal haladta meg a bázist, jelentős a fejlődés a krémtúró vonatkozásában, amely vélhetően a választékbővítésnek köszönhető.

A fogyasztói tejértékesítés 2010. első kilenc hónapjában közel 5,0 %-kal maradt el a bázistól. Az összes hazai gyártású fogyasztói tejértékesítésen belül a 2,8 % zsírtartalmú tej ma is közel 70 %-ot képvisel, az ettől eltérő zsírtartalmú tejek esetében viszont a polcokon döntő szerepet a külföldről származó tejek kapják, ezen belül kiemelt az 1,5 % zsírtartalmú UHT tej. A számok tükrében megállapítható, hogy a fogyasztói igény eltolódik a teljes tej irányába, 33,19 %-kal növekedett az értékesítés a bázishoz mérten, ez valószínűleg a teljes értékű, ízben gazdagabb tej iránti fogyasztói igényt tükrözi.

A tejszín értékesítés 2010. I-IX. hónapban 89,92 %, a vaj és vajkészítmény értékesítés 117,02 %, a sűrített tejértékesítés 124,41 % a bázishoz mérten. Tejporból összesen 32 tonnát értékesítettek belföldön.

A savanyított tejtermékek forgalma 6,19 százalékkal haladja meg a bázist, ezen belül a joghurt 3,26 %-kal, a kefir 12,90 %-kal több az előző év azonos időszakához mérten. A tejföl értékesítés, amely a kategórián belül 46 %-kal részesedik, 13,19 %-kal haladta meg a bázist. A gyümölcs joghurtértékesítés 3,5 %-kal elmaradt az elmúlt év azonos időszakától.

2010. első nyolc hónapjában 116 ezer tonna tej és tejszín került be külföldről a piacra, ez 58 %-a a hazai előállítású tej és tejszín értékesítésnek. Ezen időszak alatt több mint 28 ezer tonna sajtot, illetve túrót hoztak be (zömében Trappista néven, piros cryovacba csomagolva), holott a hazai termelésű érlelt és ömlesztett sajtból az értékesítés nem érte el a 16 ezer tonnát 2010. első hat hónapjában. A túró (natúr-, krémtúró, túró desszert) ma is kiemelt szerepet tölt be a hazai fogyasztásban, ugyanis a sajt és túró értékesítésen belül 58 %-kal részesedik. Hazai termelésű túróból és sajtból összesen 38,2 ezer tonna került értékesítésre az első nyolc hónap folyamán. (KSH adat csak I-VIII. hónap áll rendelkezésre.)

Az AKI feldolgozóinak értékesítési árait vizsgálva megállapítható, hogy 2010. szeptemberben a 2,8 % zsírtartalmú UHT tej, az adagolt vaj, a tejföl, a gyümölcsjoghurt, a kefir ára 7-12 %-kal emelkedett az előző év azonos időszakhoz mérten. A

Trappista sajtnál 26,40 %-os áremelkedés volt tapasztalható. Ezzel szemben a joghurtnál és az ömlesztett sajtnál 4-7 %-os árcsökkenésről ad számot az AKI.

Érdekes és elgondolkodtató képet mutat az AKI árfolygésában a feldolgozók értékesítési árának és a fogyasztói áraknak az összevetése 2010. szeptember hónapban az alábbi három jelentősebb volument képviselő terméknél:

Termék megnevezés	Feldolgozói értékesítési ár	Fogyasztói ár
	Ft/kg	Ft/kg
2,8 % zsírtartalmú UHT tej	141,70	256,63
Félzsíros tehéntúró 0,25 kg	593,29	1 084,00
Trappista sajt	1 006,52	1 590,20

AZ EXPORT ÉS A KÉSZLETEK

A 2010. I-IX. hónapban a késztermék export folyadék egyenértékben 107,41 %, zsíralapon számolva pedig 109,53 % a bázishoz viszonyítva.

A feldolgozók által exportált alapanyagtej 99,69 % a bázishoz mérten, ez 83 188 tonnának felel meg. Ez az adat a termelők által közvetlenül exportált alapanyag tej mennyiségét nem tartalmazza.

A bázishoz mérten a tejföl exportja közel kétszerese, a tejszín, a desszert termékek, a joghurt és a gyümölcs joghurt kivétel másfélszerese, a fogyasztói tej bázis szintű. Vaj és vajkészítményből 649 tonna volt az export, míg tejpor nem került kiszállításra. A túró és a sajt export 2,3 %-kal haladta meg a bázist.

A TEJ ÉS TEJTERMÉK IMPORT-EXPORT ALAKULÁSA FŐBB TERMÉKCSOPORTONKÉNT A KSH ADATBÁZIS ALAPJÁN

IMPORT						
Áruosztály						
	2006. év/ tonna	2007. év/ tonna	2008. év/ tonna	2009. év/ tonna	2010.I-VIII. tonna	2010/2009. %
0401	72 916	123 980	114 189	170 388	116 436	68,34
0402	6 090	6 375	7 099	10 916	9 109	83,45
0403	25 521	34 282	33 853	36 875	25 281	68,56
0404	12 851	9 750	10 188	4 590	2 726	59,39
0405	5 200	5 636	4 419	5 146	4 003	77,79
0406	32 555	39 175	36 235	37 479	28 023	74,77
Ezer USD	232 856	356 637	379 072	333 414	244 524	73,34

EXPORT						
Áruosztály						
	2006. év/ tonna	2007 év/ tonna	2008. év/ tonna	2009. év/ tonna	2010.I-VIII. tonna	2010/2009. %
0401	228 309	273 855	337 776	340 476	235 169	69,07
0402	1 807	2 671	2 981	2 480	738	29,76
0403	6 040	22 595	18 146	15 549	11 829	76,08
0404	21 571	43 164	30 764	20 697	12 660	61,17
0405	2 007	1 922	1 304	1 608	1 048	65,17
0406	13 654	11 240	10 841	12 628	9 507	75,28
Ezer USD	144 590	218 204	256 002	194 613	144 556	74,28

Áruosztály: 0401 – tej, tejszín nem sűrítve, édesítő anyag nélkül; 0402 – tej, tejszín sűrítve; 0403 – író, aludttej, tejföl, joghurt, kefir, sűrítve is, édesítve, ízesítve; 0404 – tejsavó, m.n.e. természetes tej alkotórészeket tartalmazó készítmény, sűrített; 0405 – vaj és tejből nyert más zsír és olaj; 0406 – sajt és túró

A készlet 2010. szeptember 30-án folyadék egyenértékben kifejezve közel 6 %-kal alacsonyabb a bázisnál, míg zsíralapon számolva 5 %-kal marad el a 2009. szeptember végén mértől.

A tejpor készlet szinte jelképes a maga 85 tonnájával, míg a vajkészlet is csak 216 tonna. A sajt és túró készlet közel 3,5 %-kal marad el a bázistól.